

Kommunkontoret
Mia Uhlin, utredare
0220-392 89
mia.uhlin@surahammar.se

Yttrande SOU 2017:88, Utredningen om en stärkt minoritetspolitik

Sammanfattning

Utredningen lyfter bland annat frågan om finlandssvenskarnas ställning i Sverige och redovisar att gruppen inte uppfyller kraven att få status som nationell minoritet i Sverige. Surahammars kommun har inga invändningar till den slutsatsen.

Kring förslaget att höja Sveriges åtagande kopplade till språkstadgan anser Surahammars kommun att viktiga framgångsfaktorer för att leva upp till åtagandet är rimliga ekonomiska förutsättningar, möjlighet till rekrytering och tillgång till personal med adekvat språkkompetens inom verksamhetsområdena. Surahammars kommun välkomnar förslaget att ta fram standardiserat material samt delar utredningens slutsats att det finns behov av att hitta åtgärder för att på ett kvalitativt sätt kunna följa minoritetspolitikens utveckling och möjliggöra kvalitetssäkrade beslutsunderlag.

Utökade åtaganden enligt språkstadgan

Språkstadgan har bland annat syftet att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. Sveriges nuvarande åtagande är att erbjuda undervisning när det finns tillräcklig efterfrågan. Då Surahammars kommun ansvarar för förskola, grundskola och gymnasieskola kommenteras enbart dessa former.

Förslaget att höja Sveriges åtagande innebär krav på att i förskolan erbjuda hela eller en väsentlig del av utbildningen på minoritetsspråket. I grund- och gymnasieskolan innebär förslaget att det inte längre skulle vara möjligt att tillämpa krav på minsta antal elever för att erbjuda modersmålsundervisning. Surahammars kommun anser att viktiga framgångsfaktorer för att kunna leva upp till ett utökat åtagande är att det finns rimliga ekonomiska förutsättningar för att erbjuda efterfrågad undervisning, möjlighet till rekrytering och tillgång till personal med adekvat kompetens inom verksamhetsområdena. Surahammars kommun anser att det är rimligt att ett utökat åtagande enligt språkstadgan införs tillsammans med lämplig ekonomisk stöttning för att uppnå den effekt som utredningen eftersträvar. Utöver den ekonomiska aspekten finns även en aktuell kompetensaspekt att förhålla sig till. Det finns idag svårigheter att rekrytera personal med tillräcklig språkkompetens, vilket skapar hinder redan i ett utgångsläge att uppnå ett utökat åtagande.

Att ge förtur till sökande med adekvata språkkunskaper till lärarutbildning eller motsvarande ser Surahammars kommun som ett alternativ att titta närmare på för att påverka utvecklingen positivt.

Gällande tillhandahållande av utbildning på efterfrågat minoritetsspråk kan en eventuell väg framåt vara en utökad samverkan mellan kommuner och inom regioner.

Behovet av förbättrade beslutsunderlag

Surahammars kommun delar utredningens fastställande att det idag saknas data som går att följa över tid och att effekten av detta innebär svårigheter att följa utvecklingen inom det minoritetspolitiska området. Tillgängliggörande av sådan data skulle kunna leda till utvärdering som vidare kan ligga till grund för planering och utveckling inom området.

Surahammars kommun välkomnar förslaget att ge Sametinget genom Samiskt språkcentrum i uppdrag att komplettera sina lägesrapporter med indikatorer avseende samiskans utveckling, vilka kan möjliggöra jämförelser över tid. Surahammars kommun anser att sådana språkcentrum även bör inrättas för andra nationella minoritetsspråk för att samla kunskap och stötta kommunerna i frågor som faller inom området.

Surahammars kommun delar även utredningens beskrivning av svårigheten att som aktör på lokal nivå kvalitetssäkert kartlägga det faktiska behovet och efterfrågan på service på minoritetsspråk. Det är essentiellt att det finns väl underbyggda beslut baserade på fakta för att nå den effekt som eftersträvas med en stärkt minoritetspolitik. Surahammars kommun delar utredningens bedömning att det finns behov av att standardiserat samla data, kunskap och metodstöd som kan användas på lokal nivå. Det skulle möjliggöra för kommunen att på ett effektivt sätt kartlägga de nationella minoriteternas behov och utifrån det kunna planera verksamhet inom det minoritetspolitiska området.